

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

non hoc dicitur, quòd nostra sanctificatione mereamur hoc quod Christus meruit: nihil penitus gratiæ derogatur, sed quatenùs retineatur, augeatur, & distribuatur: & quatenùs obligati sumus votiu serui iustitiæ, vt satisfaciamus: nec nostro carebimus præmio in præsentia atque futura vita. 1. Corinthiorum tertio. Vnusquisque mercedem accipiet secundùm laborem suum. Ex prædictis liquet, quàm aberret mundus, qui solum vult audire verbum Domini, & credere quæ Christus nostri causa fecit, id est, quòd pro nobis natus, passus, mortuus sit, & quòd vult gratis remittere peccata & dare cœlum, & quòd nullum sit peccatum quod damnet, præter infidelitatem: hæc & huiusmodi populus carnalis libenter audit, & magistros talia docentes amplectitur. At quid nos nunc redempti facere debeamus, scilicet peccatis mortui esse, deindè seruire iustitiæ, ac seruire & obedire Euangelicis præceptis, esse pœnitentes, & Deum ac proximum nostrum diligere, orare, ieiunare, castigare corpus, obedire Ecclesiæ & eius præceptis, & in summa exercere sanctificationem nostrâ, hic omnes surdi aut muti sunt, & qui hæc docet & inculcat, pro hypocrita & sanctulo habetur: qui autem falli non vult, videat totum Euangelium, quòd non solum docet passiuam sanctificationem, sed etiam actiuam: Et de his iudicabit Deus in nouissimo die.

CAPVT XXVI

Qvod carnales hodiè dicunt Euangelium nihil aliud esse, quàm lætū nunciū remissionis peccatorū: deindè, quòd duo potissimum Euangeliū doceat. Pro quo notandū, quòd pleriq; hodie affirmant Euangeliū esse lætū nunciū gratiæ, vel solum sit sermo de Christo, qui denunciat remissionem peccatorū, solumque exigere fidem in Christum, & ampliùs nihil: vnde fit vt carnales reddantur homines ex falso intel-

lectu ac persuasione Euangelij. Docet autem nos
 Christianos Euangelium Christi duo potissimum
 est enim primò lätum nuncium gratiæ, scilicet quòd
 Deus pater nostri vult misereri, si crediderimus in fi-
 lium ac pœnituerimus, & remittere omnia peccata
 gratis, sicut Apostolus 1. Cor. 15. Hoc est Euangelium
 meum quod prædicaui vobis, quoniã Christus mor-
 tuus est pro peccatis totius mundi secundum scri-
 pturam & promissionem prophetarum, & resurrexit
 tertia die secundum scripturas, & Ioan. 3. Sic Deus di-
 lexit mundum, vt filiũ suum vnigenitum daret & cæt.
 Act. 10. Huic omnes prophetæ testimoniũ perhibent,
 remissionem accipere peccatorum per nomen eius.
 Deindè Euangelium docet, quatenus ad veram pie-
 tatem & iustitiam vitam nostrã instituamus, non so-
 lum credere remissionem peccatorũ, sed etiã seruare
 obedientiam verbi, atque emendare vitam nostram.
 Sic iubet Apostolus Eph. 4. exuite veterem hominem
 & nouum induite, qui secundum Deũ creatus est in
 iustitia, sanctitate & veritate. vitate mendacia, iram,
 furtum, &c. & alibi dicit, Eratis aliquandò tenebræ,
 nunc autem lux in Domino. Igitur vt filij lucis am-
 bulate, & Matth. 5. Sic luceat lux vestra coram homi-
 nibus, vt glorificent patrem vestrum qui in cœlis est.
 quid enim est totum Euangelium, nisi doctrina quo-
 modò instituat Christiana vita? non solum docet
 remissionem peccatorum, sed iubet etiam ne corpora
 nostra grauentur crapula, &cæt. Luc. 21. vt patrem
 adoremus in spiritu, Ioan. quarto, vt eius mādara ser-
 uemus, Matth. 19. vt deponamus inuidiam, & remit-
 tamus offensam proximo, sicut dat exemplum de ser-
 uo nequam, Matth. 18. vtque beneficiamus proxi-
 mo, Matth. 25. & Christus docet & præcipit, quomo-
 dò vitam Christianam rectè instituamus, nempe cap.
 5. & 6. & 7. Matt. Sunt quoque & minæ in Euangelio,
 scilicet Ioan. quinto. Procedent qui mala fecerunt,
 in re.

in resurrectionem iudicij. & Mat 5. Qui dixerit fratri suo fatue, reus erit gehennę ignis. & Matt. 3. Ioannes inquit, Radix arboris iam à securi appetitur: arbor quę non facit fructum, scilicet pœnitentię & fidei, excidetur, atq; in ignem proijcietur. & Mat. 11. Væ tibi Bethsaida, quia si apud gentes in Tyro & Sidone tantę factę essent virtutes, quę facta sunt in vobis, olim in cilicio & cinere &c. & cap. 12. De omni verbo ocioso quod locuti fuerint homines, rationem reddent in die nouissimo. & cap 18. Iratus Dominus tradidit eum tortoribus, quousque redderet vniuersum debitum. sic & pater meus cœlestis faciet vobis, si nō remiseritis vnusquisq; fratri suo. & 19. Diues difficile intrabit in regnum cœlorum. Facilius est camelū &c. Mat. 23. Vę vobis scribę & pharisęi hypocrite, qui clauditis regnum cœlorum &c. Mat. 25. Serue male & piger, quia meto vbi non semino, & congreco vbi non sparsi &c. & ibid. Ite maledicti in ignē æternum &c. hęc & multa similia pœnarum exempla noverint peccatores in Euangelio. Quarē Euangelium non est solum letum nuncium gratię remissionis peccatorum, sed etiam comminatur pœnam æternā non respicientibus. Vana igitur erit sola fiducia illa ad Deum per Christum, nisi & hęc opera feceris Euangelij, atq; vitam tuam sic institueris, vt sit conforme Euangelicis præceptis: quid est, inquit Dominus Lucę 6. quod dicitis, Domine Domine, & non facitis quę dico vobis? Quare Euangelium docet duplicem iustitiam, scilicet passiuam primò, deindē actiuam. Iustitia passiuā est illa, quam nos solū patimur à Deo, qui nos iustificat per fidem & pœnitentiam. Rom. 3. Deus est qui iustificat, & Dauid Psal. 31. Beatus vir cui non imputabit Dominus peccatum. Igitur credenti in eum qui iustificat impium, fides reputabitur ad iustitiam, Rom. 4. Hanc iustitiam solus Deus in nobis operatur, nos solū illam recipimus, sicuti terra im-

brem, & patimur nos iustificari, & opus Domini in
 nobis perfici: hanc nos efficere minimè possumus;
 nemo enim seipsum potest iustificare, id est, purgare à
 peccatis, nec sibi ipsi remittere peccata: sic fidelis sese
 peccatorem agnoscens, solam accipit & cupit sibi ex-
 hiberi iustificationem propter mortem Christi, id
 est, remissionem peccatorum: ideò vt hanc iustitiam
 passiuam accipiamus, vbique scriptura vrget ad fi-
 dem in Christum, sine qua impossibile est accipere
 hanc iustificationem vel iustitiam Dei &c. Hæc iusti-
 tia passiuæ præcedit omnem iustitiam actiuam. Opor-
 tet enim primum esse iustum, antequam quis bona
 & iusta faciat opera, sicut homo primum baptizatur
 antequam bona exerceat, & arbor bona præcedit fru-
 ctum, Matthæi 7. Primò igitur nos Deus diligit, &
 lapidem atque fundamentum salutis ponit, non ho-
 mo: ob id vocatur iustitia passiuæ, quòd solùm illam
 patimur, quam gratia & misericordia Dei in nobis
 operatur propter Christum per fidem in illum. Fides
 igitur antè omne opus & meritum gratis illam ac-
 cipit in Baptismo, vbi efficitur filius Dei, iustifica-
 tur & purgatur atque abluitur in nomine Domini
 nostri Iesu Christi, I. Corinth. 6. Præterea hæc iusti-
 tia passiuæ tria facit in nobis: primum tollit ex gra-
 tia propter Christum peccata, quatenus non impu-
 tatur: deindè donat Spiritum sanctum, quo possumus
 iustitiam actiuam (quam nos adminiculo Spiritu san-
 cti exercere debemus, ac necessariò exigitur, estq; ro-
 ta obseruantia & obedientia Euangelij) præstare: Ter-
 tiò promittit obedientibus Spiritum sanctum, & vi-
 tam æternam obedientibus Euangelio, non vt illa
 obedientia mereamur vitam æternam, & quòd sit cau-
 sa salutis: hoc enim solum sibi retinet sanguis Chri-
 sti effusus: sed quòd nõ retinetur iustitia passiuæ, Rô-
 m. 8. Si secundùm carnem vixeritis, moriemini: & quòd
 sicut Deus præcepit & legem Euangelicam, qua vi-
 tam

tam Christianam instituamus, sic ordinavit cui debemus obedientiam, iuxta illud Luc. 12. Servus sciens voluntatē Domini, & non faciens &c. non enim solum credere iubet Euangelium, sed etiam Euangelio per vitam Christianam obedire, vel quod Deus nostram obedientiam, quo magis ac magis gloria gratiæ suæ laudetur, ultra iustitiam passivam gratuitam vult coronare ingentibus præmijs in hac & post hanc vitam 1. Corint. 3. Vnusquisq; mercedem accipiet secundum laborem suum. Igitur hæc iustitia passiva oportet præcedat activam iustitiam. Est autem activa iustitia, quā nos adiutorio Spiritus sancti atq; gratiæ Dei facimus, scilicet poenitere, diligere Deum super omnia, & proximum suū sicut seipsum, remittere offensam, eleemosynam dare, ieiunare, crucem patienter ferre, servare mādāta Dei, &c. & debet in summa vita nostra conformis esse Euangelio, quod Euangelium formula & regula est, quatenus retineamus Dei favorem & iustificationē, maneamusq; filij dilecti, ut Deum nostrum confiteamur ore & corde, Roman. 10. atque laudemus & benedicamus omni tempore, ut quæ laus eius semper sit in ore nostro &c. Et hanc iustitiam Deus necessario exigit, & sequi debet priorem. Dicitur autem hæc iustitia activa, eō scilicet, quod nos cooperante Spiritu sancto eam ex fide in Christum, & propter Christum facimus, sicuti Apostolus 1. Cor. 15. dicit, Plus omnibus laboravi, non ego, sed gratia Dei mecum. Et, Gratia Dei sum id quod sum. Hanc autem iustitiam activam iam nemo curat, omnes ebrij sumus de illa fiducia sterili ad Deum propter Christū, nec existimamus illā esse necessariam, quam tamen Euangelium ipsum adeo vriget, exigit, præcipit, sicuti fidem qua passiva accipitur, nō ut mereatur passivam, quæ planè gratuita est, ut dictum est, sed quod passiva non retinetur, nec efficax permanet promissio salutis, nisi hæc iustitia nostra activa

stra actiua sequatur ex passiuā, & nisi fructus fidei fidem sequantur. Est igitur Euangelium non solū sermo de Christo incarnato, sed etiam doctrina, quomodo vita Christiana instituatur: vtrunq; docet, & vnū quodq; in suo loco. Primum, quomodo per fidem accipimus & patimur iustitiam passiuam: deinde, quomodo necessariò sequi debet iustitia actiua. Væ igitur carnalibus hominibus, qui non timent grauissimam sententiam Matt. 12. de redeunti diabolo cum septem Spiritibus nequioribus se, & 2. Pet. 2. cap. melius esse non cognouisse veritatem, quàm post agnitam retrocedere &c.

CAPVT XXVII.

Qvod Carnales hodiè frequenter in ore habent, Fides Fides, Crede crede, Et q̄ fides integra contineat duplex opus. Frequens in ore hominum huius seculi est, Fides fides, vel solū, Crede crede, & omnes conciones fiunt ac replentur de fide: nemo tamen explicat integritatem fidei, aut quid in se contineat hoc nomen fides. Veteres cū Paulo dicunt, q̄ fides est fundamentum, id est, substantia firmarum sperandarum argumentū non apparentium, id est, remissionis peccatorum, & vitæ æternæ, Hebr. 11. & quidem hoc rectè. Neoterici verò dicunt, Fides est fiducia misericordiæ diuinæ consequendæ propter Christum, & hoc quidem rectè. huiusmodi verò fides ex auditu est, Rom. 10. & donū Dei. nihil efficeret auditus verbi, nisi Spiritus S. intus reuelaret fidem. Mat. 16. Caro & sanguis non reuelauit tibi, sed pater meus qui est in cœlis. Est igitur fides fiducia firma, id est, substantia rerum sperandarum, id est, misericordiæ diuinæ consequendæ propter Christum, et si hoc carni & sanguini ac rationi naturali non appareat. Continet autem fides, si integrè consideretur, duplex opus.

Pri.